

Fíggjarmálaráðið
Tinganes
Postsmoga 2039
110 Tórshavn

Tórshavn, tann 6. desember 2017
J.Nr.: LUM-22- 17/00071-17
(at tilskila í svari)
Tykkara J.nr.

Viðvíkjandi klaguni frá adv. B vegna A, dagfest 18. august 2017

Tann 18. august í ár sendi B advokatur vegna A mær klagu um avgerðina hjá Fíggjarmálaráðnum frá 11. august 2017, har ið ráðið staðfesti avgerðini hjá Taks frá 29. mai 2017 um at sýta A innlit í kanningararbeiðið hjá D, bráðfeingisstjóra á Taks og ikki at geva A høvi at gera viðmerkingar til frágreiðingina (kontradiktion), áðrenn hon var endalig.

Kæruavgerðin frá Fíggjarmálaráðnum

A kærði avgerðina hjá Taks frá 29. mai 2017 til Fíggjarmálaráðið. Klagarin víðkaði kæruna til eisini at fevna um innlit í alt samskiftið millum Taks og Skat í Danmark um málið.

Tann 11. august 2017 fráboðaði Fíggjarmálaráðið hesa avgerð :

“Tygum hava sum advokatur fyri A tann 14. juli 2017 kært avgerð frá Taks um ikki at loyva innliti ella kontradiktion til Fíggjarmálaráðið.

Fíggjarmálaráðið hevur gjøgnumgingið tilfarið í málinum og hevur avgjørt at staðfesta avgerðina hjá Taks við somu grundgeving, sum Taks hevur grundað avgerðina á.

Henda avgerð er endalig innan fyrisitingina og kann ikki kærast til annan fyrisitingarmyndugleika.“

Avgerðin hjá Taks

Í avgerðini dagfest 29. mai 2017 noktaði Taks A leypandi innlit í kanningararbeiðið hjá D, bráðfeingisstjóra hjá Taks, í sambandi við hansara kanning av málsgongdini í sonevnda E-málinum.

Taks grundaði sýtanina av innliti á, at A var ikki partur í mun til kanningararbeiðið, tí talan var ikki um eitt avgerðarmál, og tí kundi innlit ikki játtast eftir fyrisitingarlógini. Viðvíkjandi

almennum innliti í kanningarbeiðið vísti Taks á frágreiðing frá bráðfeingisstjóranum, har hann skrifar :

“Tá talan er um gjøgnumgongd av einum máli og eina meting av tí, og tá onki av nýggjum faktuelum upplýsingum er inngingið til málið, sum ikki longu er í undirliggjandi málinum, so er í kanningarmálinum einans slíkt tilfar, sum sambært § 7 í innlitslógini er innanhýsis og undantikið innliti. Ongi av undantøkunum í § 8 ella 11 eru viðkomandi í hesum máli.

Skuldi avgerðarmál seinni staðist móti A grundað á kanningina, so kundi mítt kanningarmál sjálvsagt hugsast at blivið partur av grundarlagnum undir eini avgerð, og ikki fyrr enn tá gerst aktuelt hjá A at fáa rætt til sokallaða kontradiktion. Men tað er sum kunnugt ikki støðan í lýtuni, og tað er eisini rættiliga spekulativt, um nakað slíkt nakrantíð gerast aktuelt grundað á kanningarmálið. Tískil er einans talan um innanhýsis tilfar – tvs. metingar – sum innlit ikki fæst í. Hartil, og enn meira grundleggjandi, tá ongar av hesum metingum eru endaligar, so eru als ongi endalig skjøl at geva innlit í eftir regluni í § 4 stk. 1 í innlitslógini. Sostatt er onki grundarlag fyri at geva leypandi innlit í kanningarmálið.”

Taks legði metingina hjá bráðfeingisstjóranum til grund fyri avgerðini at sýta innlit eftir innlitslógini og at sýta leypandi innlit í kanningarmálið.

Hóast umbønin frá A eisini fevndi um kontradiktion, var í avgerðini hjá Taks ikki nøkur beinleiðis niðurstøða um umbønina at fáa kanningina til viðmerkingar, áðrenn hon var endalig.

Frágreiðing frá Fíggjarmálaráðnum

Tann 22. august 2017 bað eg Fíggjarmálaráðið um frágreiðing um málið og um øll skjølini í málinum umframt skjalayvirlit.

Við skrivi dagfest 5. september 2017 sendi Fíggjarmálaráðið mær hesa frágreiðing :

“ Málið byrjaði við einum skrivi frá F fyri gott og væl hálvum øðrum ári síðani, har stjórin kunnar Fíggjarmálaráðið um, at G, nevndarlimur, valdi at siga nevndarsessin í H frá sær orsakað av, at Taks hevði játtað H ein frádrátt á næstan eina hálsa mia. kr., sum H sambært G ikki hevði rætt til.

Fyri ikki at skala umdømið hjá Taks avgjörði Fíggjarmálaráðið eftir áheitan frá stjóranum á Taks at seta ein bráðfeingisstjóra at kanna málsgongdina í sonevnda E-málinum.

Tann víðari gongdin í málinum kann lesast út frá skjølunum í j.nr. ..., sum eru hjáløgd saman við skjalayvirlitinum.

...

Við atliti til grundgevingina um at staðfesta avgerðina hjá TAKS verður víst til avgerð stjórnarráðsins frá 11. august 2017.”

Tann 14. september 2017, spurdi eg Fíggjarmálaráðið, um ráðið hevði biðið Taks um nakra frágreiðing í samband við kærubiðgerðina.

Sama dag svaraði Fíggjarmálaráðið :

“ ...

Fíggjarmálaráðið metti, at avgerð kundi takast í málinum, uttan fyrst at biðja Taks um eina frágreiðing um innkomnu kærana.”

Kæruviðgerðin og kæruavgerðin

Mín viðgerð snýr seg um kæruviðgerðina og kæruavgerðina frá Fíggjarmálaráðnum.

Tá Fíggjarmálaráðið staðfesti avgerðini hjá Taks, grundgav Fíggjarmálaráðið ikki serstakt fyri staðfestingini, men vísti bert til somu grundgevingar, sum Taks hevði í síni avgerð. Í samband við kæruviðgerðina bað Fíggjarmálaráðið ikki Taks um frágreiðing ella skjøl í kærumálinum. Grundarlagið fyri kæruviðgerðini hjá Fíggjarmálaráðnum varð tí bert tey skjøl, ið klagarin sendi Fíggjarmálaráðnum saman við klaguni.

Innlit í kanningararbeiðið

Taks sýtti at veita innlit eftir fyrstingarlógini (lóg nr. 132 frá 10. juni 1993 um fyrisiting) grundað á, at A ikki var partur í málinum, sum bráðfeingisstjórin skuldi viðgera, og tí talan var ikki um eitt avgerðarmál. Fíggjarmálaráðið staðfesti hesa avgerð við somu grundgeving sum Taks.

Eg eri samd við Fíggjarmálaráðnum og Taks í, at A var ikki partur í mun til kanningararbeiðið, tí talan var um eina innanhýsis kanning av mannagongdunum hjá Taks og ikki um eina kanning av sjálvum skattamálinum hjá A. Kanningarstjórin hevði ikki heimild at taka fyrisitingarliga avgerð í mun til málið hjá A og hevði bert heimild at meta um og mæla til, um Taks burdi sent málið til fútan til meting av møguligum lógarbroti. Heimildin at taka avgerð um at lata málið til fútan, lá framvegis hjá stjóranum á Taks.

Í mun til at veita innlit í kanningararbeiði eftir innlitslógini (lóg nr. 133 frá 10. juni 1993 um innlit í fyrisitingina) vísti Taks á, at sambært § 7 í innlitslógini fevnir rætturin til skjalainnlit ikki um innanhýsis arbeiðsskjøl, herundir notatir og frágreiðingar, og at sambært bráðfeingisstjóranum er í hesum málinum bert talan um skjøl, sum verða gjørd til egna nýtslu í samband við kanningararbeiði. Eisini vísti Taks á, at sambært bráðfeingisstjóranum innihalda skjølini heldur ikki upplýsingar, ið innlit eigur at verða givið í sambært § 11 í innlitslógini (ekstrahering). Harumframt vóru ongar av metingunum hjá bráðfeingisstjóranum endaligar, tá søkt varð um innlit, og tí vóru ongi endalig skjøl at geva innlit í eftir regluni í § 4 stk. 1 í innlitslógini, og onki grundarlag fyri at geva leypanði innlit í kanningararbeiðið. Fíggjarmálaráðið staðfesti hesa avgerðina hjá Taks.

Eg eri samd við Fíggjarmálaráðnum og Taks í, at eftir lýstu umstøðunum í málinum, var tað rætt av Taks, at nokta at geva innlit í kanningararbeiðið eftir reglunum í innlitslógini.

At senda klagaranum frágreiðingina til viðmerkingar

Í kæravgerðini staðfesti Fíggjarmálaráðið eisini spurningin um kontradiktion. Einkí varð tó viðmerkt um, at Taks í síni avgerð frá 29. mai 2017 ikki tók beinleiðis støðu til umbønina frá A um kontradiktion.

Í kæravgerðini viðgjørði Fíggjarmálaráðið ikki, um manglandi niðurstøðan hjá Taks um kontradiktion átti at viðført, at hesin parturin av kæruni varð heimvístur til støðutakan hjá Taks, ella um ráðið, vísandi til at A ikki var partur í málinum, hevði nóg gott grundarlag fyri sjálvst at taka støðu til spurningin um kontradiktion. Hetta haldi eg ikki vera nøktandi.

Av skjølunum í málinum kann staðfestast, at A seinni hevur fingið endaligu frágreiðingina til kunningar frá Fíggjarmálaráðnum. Tað er tí ikki viðkomandi at biðja Fíggjarmálaráðið taka málið upp til nýggja viðgerð.

Innlit í onnur skjøl

Í kæraviðgerðini hevur Fíggjarmálaráðið ikki viðgjørt tann partin av kæruni frá A, sum snúði seg um innlit í skjøl um samskiftið, ið Taks hevði havt við Skat í Danmark um málið. Hesi skjøl vóru ikki partur av umbønini frá A til Taks um innlit, og vóru tey tí ei heldur partur av avgerðini hjá Taks frá 29. mai 2017.

Sambært reglunum í § 7 stk. 2 í fyrisingarlógini átti Fíggjarmálaráðið at sent hendan partin av kæruni til støðutakan hjá Taks, sum var avgerðarmyndugleiki í mun til skattamálið hjá A. At Fíggjarmálaráðið í síni avgerð ikki viðgjørði hesi viðurskifti og ikki sendi umbønina til Taks til støðutakan, er ikki nøktandi.

Undir klaguviðgerðini hevur klagarin upplýst, at hann nú hevur biðið Taks um innlit í øll mál ella skjøl, sum mugu metast at snúgva seg um skattamálið, og at Taks hevur svarað, at málini, sum A ynskir skjalainnlit í, eru latin til fútan. Hetta viðførir, at tað nú er Føroya Landfúti, sum tekur avgerð um, hvørt innlit skal ella kann verða givið í skjøluni frá Taks.

Undir hesum umstøðum er ikki grundarlag hjá mær at gera meira við, at Fíggjarmálaráðið ikki viðgjørði og ikki sendi hesa umbønina um innlit til Taks til støðutakan.

Samanumtikið meti eg kæraviðgerðina hjá Fíggjarmálaráðnum vera so grunna, at eg haldi tað vera ivasamt, um talan hevur verið um eina veruliga kæraviðgerð. Eg fari tí at geva Fíggjarmálaráðnum eina átalu fyri handfaringina av málinum.

Burtursæð frá hesum, geri eg ikki meira við málið.

Avrit av hesum skrivi er sent klagaranum og Taks og verður ein av komandi døgnum almannakunngjørt á heimasíðu okkara www.lum.fo í navnleysum líki.

Vinarliga

Sólja í Ólavsstovu
Løgtingsins umboðsmaður